

तारागाउँ रिजेन्सी होटल्स लिमिटेड सम्बन्धमा विभिन्न पत्रपत्रिकामा प्रकाशित समाचारबारे सत्यतथ्य जानकारी (पृष्ठ १ बाट क्रमशः)

१. तारा गाउँ विकास समितिका पूर्व पदाधिकारीहरू, होटल्स लिमिटेडमा संचालकहरू तथा कम्पनी रजिष्ट्रारको मिलोमतोमा तारा गाउँ विकास समितिको शेयर ३९ प्रतिशतबाट घटेर ९ प्रतिशतमा सिमित भएको ।

मिति २०४१०१०२२ तदनुसार ८ अक्टुबर १९९२ मा तारा गाउँ विकास समिति र संयुक्त लगानी साझेदार (सराफ/श्रेष्ठ समूह) विच भएको संयुक्त लगानी सम्झौता JVA अनुसार कम्पनीको कुल पूँजी १४० करोड तय भएकोमा ७४ करोड कम्पनीको शेयरबाट पुरा गर्ने र बाँकी ७४ करोड ऋणबाट पुरा गर्ने सम्झौता भएको थियो । जस मध्ये प्राथमिक रूपमा तारा गाउँ विकास समितिको भागमा रु. १७ करोड बराबर १७ लाख किता, संयुक्त लगानीकर्ताहरूको रु. २४ करोड ७४ लाख बराबर २४ लाख ७४ हजार किता र दोश्रो चरणमा सर्वसाधारण तथा बैक एवं वित्तिय संस्थाहरूबाट रु. ३२ करोड २४ लाख बराबर ३२ लाख २४ हजार किता शेयर बाँडफाँड गरिएको थियो । सर्वपक्षिय शेयरधनीहरूको शेयर अनुपात सम्बन्धमा निम्नअनुसार विवरण रहेको छ । यस विषयमा विभिन्न दैनिक पत्रिकाहरूमा मिति २०७४१०४०३ गते विस्तृत विवरण प्रकाशित गरिसकिएकोछ ।

शेयर लगानी सम्बन्धमा

मिति: २०४५१०१०७ (सन् २१ जनवरी १९९९) मा

तारा गाउँ विकास समितिको जग्गा र घर बापत तत्कालीन अधिकतम मुल्याङ्कन अनुसार रु. १७ करोड बराबर १७ लाख किताको २२.८५ प्रतिशत, सराफ र श्रेष्ठ समूहको नगद लगानी रु. तीस करोड ७४ लाख बराबर ३०,७५,००० किताको ४१.३२ प्रतिशत, सर्व साधारण शेयरधनी समूहको नगद लगानी रु. १२ करोड बराबर १२ लाख किताको १२.१३ प्रतिशत र बैक तथा वित्तिय संस्था र अन्यको रु. १४,६४,८७,४०० बराबर १४,६४,८७,५४४ किताको १९.७ प्रतिशत शेयर रहेको थियो ।

मिति: २०६२१२१३ (सन् २६ मार्च २००६) मा

कम्पनीले ४.३ को अनुपातमा हकप्रद शेयर जारी गरेकोमा तारा गाउँ विकास समितिले आफ्नो भागको हकप्रद शेयर नलिएको कारणले कम्पनीमा तारा गाउँ विकास समितिको शेयर २२.८५ प्रतिशतबाट घट्न गइ १५.६२ प्रतिशत पुगेको । अरु बाँकी समूहहरूले आ-आफ्नो भागको हकप्रद शेयर नगद भुक्तान गरि थप शेयर प्राप्त गरेको हुनाले सराफ र श्रेष्ठ समूहको ४१.३२ बाट ४४.१९ प्रतिशतमा बढेको, सर्वसाधारण शेयरधनी समूहको १६.१३ बाट १७.६४ प्रतिशतमा बढेको र बैक तथा वित्तिय संस्था र अन्यको १९.७० बाट २१.४५ प्रतिशतमा बढेको । तारा गाउँ विकास समितिको भागको हकप्रद शेयर उक्त तारा गाउँ विकास समितिले नलिएको र उक्त शेयर अन्य कसैलाई नदिएको तथ्य कम्पनीको वित्तिय विवरणबाट प्रष्ट रहेको छ ।

मिति: २०६४०१०२० (२३ अखिल २००७) मा

कम्पनीको ऋण पुनर्संरचना (Loan Restructuring) गर्ने क्रममा बैक तथा वित्तिय संस्थाहरूले ऋण बापत शेयर लिने भए पश्चात भएको कम्पनीको शेयर संरचनामा परिवर्तन हुन गई तारा गाउँ विकास समितिको शेयर १५.६२ प्रतिशतबाट घटेर १०.१५ प्रतिशत, सराफ र श्रेष्ठ समूहको ४४.१९ प्रतिशतबाट घटेर २९.३८ प्रतिशत, सर्व साधारण शेयरधनि समूहको १७.६४ प्रतिशतबाट घटेर ११.४७ प्रतिशत र बैक तथा वित्तिय संस्था र अन्यको २१.४५ प्रतिशतबाट बढेर ४९ प्रतिशत शेयर कायम हुन गएको हो ।

मिति: २०७१०३२७ (सन् ११ जून २०१४) मा

कम्पनीको ऋण पुनर्संरचना (Loan Restructuring) गर्ने क्रममा बैक तथा वित्तिय संस्थाहरूले ऋण बापत शेयर लिने भए पश्चात ऋणको व्याज बापत पाएको अग्राधिकार शेयरलाई मिति २०७१०३२७ को सञ्चालक समितिको निर्णय अनुसार मिति २०७१०३३२ मा साधारण शेयरमा परिणत गरे पश्चात कम्पनीको शेयर संरचनामा परिवर्तन हुन गई तारा गाउँ विकास समितिको शेयर १०.१५ प्रतिशतबाट घटेर ९.०१ प्रतिशत, सराफ र श्रेष्ठ समूहको २९.३८ प्रतिशतबाट घटेर २६.०८ प्रतिशत, सर्व साधारण शेयरधनी समूहको ११.४७ प्रतिशतबाट घटेर १०.१८ प्रतिशत र बैक तथा वित्तिय संस्था र अन्यको ४९ प्रतिशतबाट बढेर ५४.७३ प्रतिशत शेयर कायम हुन गएको हो ।

२. तारा गाउँ विकास समिति र अरुण कुमार सराफ तथा दिनेशलाल श्रेष्ठ बिच २५ डिसेम्बर १९९१ मा भएको समझदारी पत्र अनुसार १ अर्ब ३० करोडमा होटल परियोजना सम्पन्न गर्नु पर्ने थियो । ८ अक्टुबर १९९२ मा अर्को सम्झौता गरी २० करोड बढाएर १ अर्ब ४० करोड बनायो तर होटलको सम्पूर्ण संरचना बन्दासम्म उक्त परियोजनाको लागत ३ अर्ब ४ करोड रूपैया पुगिसकेको थियो । अर्था त्यतीवेला अनुमानित रकमको १ अर्ब ४४ करोड रूपैया पत्याउने नसकिने गरि बढि खर्च भएको जानकारीहरू बताउछन् ।

एशियाली विकास बैकले यस परियोजनामा लगानी गर्ने क्रममा २०४१ साल (सन् १९९४) मा भएको अध्ययन अनुसार दक्षिण एशियाकै नमुनाको रूपमा देशको गौरव प्रतिक काठमाण्डौको प्राचिन कला/संस्कृति फल्काउने अर्था सबै होटलहरू भन्दा भिन्न खालको Latest Technology को State of the Art Plant, वनेचा (Landscape), swimming pool, Health Club, Restaurent, Tennis Court, Amphitheatre आदि इत्यादि समेतको होटल सन् १९९४ मा निर्माण कार्य शुरू गरि सन् १९९७ मा सम्पन्न गर्दा लाग्ने लागत अश्याबधि गर्दा रु. २१८ करोडको लागत लाग्न सक्ने भए पश्चात कम्पनी र एशियाली विकास बैक विच भएको समझदारी पत्र तारा गाउँ विकास समितिलाइ प्रतिनिधित्व भएको कम्पनीको सञ्चालक समितिले पारित गरी पूँजीको संरचना परिमाण गरिएको भएतापनि अशान्तिकारी परिस्थिती (अस्थिरता) र कम्पनीको काउन्वाहिरका अरु विभिन्न कारण तथा परिस्थितिले गर्दा सन् १९९७ को तेस्रो त्रैमासिकमा मात्र निर्माण कार्य शुरू भए पछिका काउन्वाहिरका विभिन्न परिस्थितिको कारण सन् २००० को तेस्रो त्रैमासिकमा आंशिक निर्माण कार्य सम्पन्न हुँदा ३७०,००० वर्ग फुटको भवनको भौतिक संरचना तयार भई थप संरचनाको लागत समेत निर्माणधिन् कालको अत्याधिक व्याज, ६ वर्षको असाधारण मुद्रास्फूर्ति, विदेशी मुद्राको अस्तर भार, पूर्व संचालन खर्च तथा परिक्षण संचालन खर्च आदि समेतलाई पूँजिकृत गर्नु पर्दा परियोजना लागत ३०४ पुग्न गएको हो । तत्कालिन परिस्थतिमा यस लागतलाई similar योजनाको लागतसँग दाँज्या अत्याधिक भन्न सकिदैन ।

३. **सम्भाव्यता अध्ययनका नाममा २४ करोड खर्च भएको थियो जुन तेतीवेला पुरै जग्गाको मुक्त भन्दा डेढ गुणा बढी हो ।**

सम्भाव्यता अध्ययन का नाममा २४ करोड खर्च भएको भन्ने आधारहेन भनाई सम्बन्धमा उक्त भनाईको खण्डन गर्दै उक्त शिर्षकमा जम्मा १ करोड ३३ लाख मात्र खर्च भएको हो ।

४. **कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय श्रोतबाट प्राप्त कागजात हेर्दा एकातिर ऋण थपिएको थियो भने अर्कोतिर होटल घाटामा गएको देखाउने उक्त घाटा घरबाट ऋण ल्याएर चलाएका थियो भन्ने जुन कुरा हिस्सेदार रहेको तारा गाउँका पदाधिकारीहरूलाई जानकारी हुदैन थियो ।**

कम्पनी स्थापना काल देखिनै एउटा प्रमुख शेयरर लगानीकर्ताको रूपमा तारा गाउँ विकास समितिबाट सक्रिय सहभागिता रहदै आए अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम उक्त समितिको यस कम्पनीमा संचालक समितिमा सदस्यको रूपमा रहदै आएको र आवश्यकता अनुसार कम्पनीले गर्नु पर्ने नीतीगत एवं अन्य निर्णयहरू उक्त समितिको सहभागिता भई हस्ताक्षर भएपछि मात्र निर्णय पास हुने प्रावधान अनुसार सबै कार्यहरू सम्पन्न हुने परिपेक्ष्यमा कम्पनीको नाफा नोक्सान लगायत अन्य क्रियाकलापमा तारा गाउँ विकास समितिको जानकारीमा नभएको भन्नु हास्यास्पद कुरा हो । अतः यस कम्पनीमा हुने गरेका निर्णयहरू कानून सम्मत भई तारा गाउँ विकास समिति लगायत अन्य संसकारका निकायहरूलाई अनिवार्य जानकारी हुने गरेको व्यहोरा अनुभुि छ ।

५. **सराफ र श्रेष्ठ समूहले अरुले नलिएको हकप्रद शेयर समेत आफ्नै पोल्टामा पारे जसमा सरकारको तर्फबाट उपस्थित प्रतिनिधि रञ्जन खनालले बढवियतपूर्ण हस्ताक्षर गरिदियो ।**

सर्वसाधारण तथा विदेशी बैक तथा वित्तिय संस्थाले नलिएको नयाँ शेयर तत्कालिन ऐन अनुसार शेयर किन्न इच्छुक व्यक्ति तथा कम्पनीहरूले पेश गरेको निवेदन अनुसार कम्पनीको ६ जुलाई २००६ मा बसेको बैठकले निर्णय गरी सम्वन्धित व्यक्ति तथा कम्पनीहरूलाई माग बमोजिम शेयर किता वितरण गरिएको हो । तत्कालिन कानून बमोजिम नै शेयर बाँडफाँड भएको र यसको जानकारी तारागाउँ विकास समिति लगायत अरु नियमन निकायहरूको सहमति तथा जानकारीमा भएको हुनाले यसमा कसैको बढवियतको सवालै उठ्दैन । बरु यसरी unsubscribed भई कम्पनीले सक्दकन गर्न नसकेको कम्पनीको खास उद्देश्य परिपूर्तिको लागि अति आवश्यक पूँजी JV Partner हरूको पहलमा निभत्राएको बरु कम्पनी अफ समग्र्यमा पर्न सक्ने सम्भावना हुन्थ्यो ।

६. **एशियाली विकास बैकको प्रति किता रु. १०० अर्कित अग्राधिकार शेयर सराफ तथा श्रेष्ठ समूहले रु. ६१ का दरले खरिद गरेको कारण राज्य कोषमा फण्डे १ अर्ब ३२ करोड घाटा लागेको श्रोतले बतायो जबकी तेतीवेला त्यही शेयर फण्डे ३०० रूपैयाका दरले विक्रि भइरहेको थियो । यस कार्यमा राज्यको एउटा महत्वपूर्ण हिस्सेदारलाई कुनै थाहा नरिई एशियाली विकास बैकले शेयर बेचेयो ।**

एशियाली विकास बैकको विशेष अनुरोधमा उक्त बैक र आइमिडिअि होल्डीङ कम्पनी प्रा.लि. तथा डोमिनियन इन्भेष्टमेण्ट लिमिटेड विच मिति २०६११२१०८ तदनुसार सन् २१ मार्च २०१३ मा ADB सँग भएको Share Purchase Agreement अनुसार प्रति किता रु. ६७.२० को दरमा ADB सँग शेयर खरिद गर्ने सहमति भएकोमा नेपाल सरकार उद्योग विभागको च.नं. ८७३ मिति २०७०।०६।१७ तदनुसार सन् ३ अक्टुबर २०१३ को सैद्धान्तिक सहमती पत्र प्राप्त भएपछि प्रति शेयर रु. ६७.२० को दरले नेपाल स्टक एक्स्चेञ्ज मार्फत खरिद गरिएको हो । मिति २०६१।१।०८ तदनुसार सन् २१ मार्च २०१३ का दिन तारागाउँ रिजेन्सी होटलको शेयरको बजार भाउ ३०० रूपैया नसाई १०१ रूपैया मात्र भएको तथ्य नेपाल स्टक एक्स्चेन्ज लि. सँग रुजु (Verify) गर्न सकिन्छ । ADB ले शेयर बेच्दा कर नलाग्ने र रु. १०१ मुल्यको शेयरलाई रु. ६७.२० मा खरिद गर्दा देशलाई उल्टै अमेरिकि डलर १६,८६,०३० बराबर (४३,४४,७४५ किता प्रति किता रु. ३३.८० को दरले हुने) रकम रु. १४,७१,०९,३८१ लाई सो दिनको विनिमय दर रु. ८७.३० को आधारमा विदेशी मुद्रा फाइदा भएको छ । यस प्रकारका गलत समाचारबाट पाठक वर्ग आफ्नै समाचारको विश्वसनीयता विश्लेषण गर्न सकिन्छ ।

७. **होटल रंग रोगनको नाममा १८ करोड रूपैया खर्च देखाएका छन् ।**

आवश्यकता अनुसार होटल संरचनाहरू रंग रोगन गर्ने गरेतापनि १८ करोड रूपैया खर्च हुने गरी हालसम्म यस कम्पनीबाट कुनै रंग रोगन भएको छैन ।

८. **संचालक मध्येका एक अरुण सराफको छोरीको बिहे खर्च होटलले व्योहोरेका छन् यस सम्बन्धि निर्णयमा कानून मन्त्रालनबाट तत्कालिन प्रतिनिधि सहसचिव साधुराम सापकोटाले हस्ताक्षर गरेका छन् ।**

यस तारागाउँ रिजेन्सी होटलका प्रबन्ध संचालक अरुण कुमार सराफज्यूको छोरीको विवाहमा यस कम्पनीबाट कुनै पनि आर्थिक भार नव्योहोरेको र उक्त विवाह व्यवस्थापनमा होटललाई भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम रु ९४,९८,९४३२० सन् २३ फेब्रुवरी २०१६ मा भुक्तान गरेको हो । साधुराम सापकोटाको सम्बन्धमा लगाइएको आरोप निराधार रहेको छ ।

९. **संचालकको निर्णयमा होटलमा थप ३०० कोठा र बैंकेट बनाउने निर्णय हुदा त्यसमा पनि मिलोमतो गरी शेजर साधुराम सापकोटाले नै हस्ताक्षर गरेका थिए ।**

मिच राट्ट भारत तथा चिनबाट पाल्नुहुने पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी विभिन्न परियोजनाको साथसाथै चार तारे होटल निर्माण गर्न सम्वन्धित कुटनितिक निकायबाट सुझाव प्राप्त भएको र बजारको आवश्यकता हेर्दा पनि उक्त होटल निर्माण गर्न आवश्यक भएको सन्दर्भमा सन् १३ जुलाई २०१५ मा उक्त होटल निर्माण गर्ने निर्णय भएको र सोही बमोजिमको आवश्यक प्रारम्भिक डिजाइन समेत तयारी आवश्यकता रहेतापनि तारा गाउँ विकास समितिबाट स्विकृती प्राप्त नभएवाट नक्सा पास हुन नसकि परियोजना अगाडी बढ्न नसकेको यसमा कुनै कसैको मिलेमतो भन्नु निरर्थक हो ।

१०. **लिजको जग्गामा समेत नक्सा पास नगरी भवन बनाउने प्रयाससम्म भएकोमा पछि तारा गाउँ विकास समितिको लालपूर्जा नै फिर्केर लैजाने योजनासमेत बनेको सोलेले बतायो ।**

मुलुकको पर्यटन क्षेत्रलाई टेवा पुर्‍याउने उद्देश्यले यस कम्पनीले विगत २६ वर्ष देखि आफ्नो अधिनमा ररिंह आएको १४८ रोपनी पट्टा जग्गामा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सुविधा सम्पन्न प्रदर्शनी केन्द्र, ३०० देखि ४०० कोठासम्मको व्यापारिक होटल, केन्द्रिय स्तरको लौडीङ लगायत सांस्कृतिक भिलेज निर्माण गर्ने हेतु विगत ३ वर्ष देखि डिजाइन समेत तयारी अवस्थामा रहेको र उक्त जग्गाको धनी तारा गाउँ विकास समितिलाई नक्सा पास गर्न चाहिने स्विकृति उपलब्ध नभएको कारण हालसम्म उक्त महत्वपूर्ण परियोजना अगाडी बढ्न नसकेको हो । नक्सा पास नगरी यस्ता परियोजनाहरू बनाउने कुरा यस कम्पनीले कल्पना समेत गर्न नसक्ने हुँदा नक्सा पास नगरी भवन बनाउने प्रयास गर्नु र लालपूर्जा फिर्केर लैजाने योजना रहेको भन्नु कथोकल्पत एवं भ्रष्टा हो । लालपूर्जा फिर्केर लयैमा जग्गाधनीको सहमती बिना कसरि नक्सा पास हुन्छ र निर्माण गर्न सकिन्छ, यस किसिमको लाञ्छना तथा आरोपले पाठक वर्गलाई भ्रमित पार्ने र कम्पनीको साँख गिराउने उद्देश्य स्पष्ट हुन आउछ ।

११. **तारा गाउँ विकास समितिको गलत निर्णयको कारण सरकारी स्वामित्वको १४० रोपनी जग्गा हायात होटलको नाममा दर्ता भएको भेटिएको छ । यद्यपी २०४९ सालमा सरकारले भोगाधिकारका लागि स्विकृति दिएको जग्गा मात्र हो ।**

(क) तारागाउ विकास समितिको गठन विकास समिति ऐन, २०१३ को दफा ३ को अधिकांर प्रयोग गरी तत्कालीन श्री ५ को सरकारबाट भएको हो । विकास समिति ऐन, २०१३ को दफा ४ मा दफा ३ अन्तर्गत गठन भएको समिति अर्विच्छिन्न उत्तराधिकाराला सस्था (कर्पोरेट वडी) हुनेछ र त्यस समितिले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति लेनदेन गर्ने तथा राख्न सक्ने व्यवस्था गरिएको हुनाले समितिले आफ्नो स्वामित्वमा रहेका जग्गा वा सम्पति ऐ. दफा ४ को व्यवस्थानुसार लेनदेन, खरिद विक्रि गर्ने कानुनतः अधिकार प्राप्त निकाय भएकोमा कानुनी द्विधावा भएन, रहेन ।

(ख) स्वतन्त्र कानुनी संस्था समिति स्वयं नै जग्गा लगायतका सम्पत्ति खरिद विक्रि गर्ने सक्ने भएतापनि संयुक्त लगानी सम्झौता कार्यान्वयन पूर्व तत्कालीन श्री ५ को सरकारको अनुमतिको लागि मन्त्री परिषदमा प्रस्ताव पेश भई मन्त्री परिषदको निर्णय पश्चात मात्र जग्गा बापत शेयर लिएको हुनाले जग्गा हस्तान्तरणमा सरकारको निर्णय वा सहमति थिएन भन्न वा दावी गर्न सकिने अवस्था रहेन ।

(ग) तत्कालिन अवस्थामा तारागाउ विकास समितिको नाममा रहेका ३०४ रोपनी जग्गा मालपोत ऐन, २०३४ मा उल्लेखित सरकारी जग्गा नभई जग्गा अधिग्रहण ऐन, २०१८ को दफा ७ अनुसार महिला संगठनको लागि तत्कालिन सरकारद्वारा अधिग्रहन गरिएको जग्गा भएको हुनाले उक्त जग्गालाई सरकारी जग्गाको संज्ञा दिन मिल्दैन । मालपोत ऐन, २०३४ मा परिभाषित सरकारी जग्गा सरकारले विकास समितिलाई प्रदान नगरेको हुनाले ३०४ रोपनी जग्गा सरकारी जग्गा भएको भनी संप्रैपत समाचारमा गमिभर त्रुटि रहेको छ ।

१२. **२२ असोज २०४९ मा संयुक्त सम्झौता अनुसार बौद्ध स्थित हायात होटलले उपयोग गरिरहेको १४८ रोपनी जग्गामा शेर्पा गाउँ, गोर्खा गाउँ, तराई गाउँ, मन्दिर भवन, हस्तकला गाउँ आदी ७५ जिल्लाका ऐतिहासिक सांस्कृतिक एवं प्राकृतिक प्रतिक निर्माण गर्ने भनेता पनि हालसम्म नबनाएवाट मुख्य उद्देश्य नै उल्लंघन भएकोले त्यो कारर खारेज हुने संसारकै कानून्को सर्वमान्य सिद्धान्त हो । मुसुकी देवानी सहिता ऐन, २०७४ को परिच्छेद ४ दफा ४३४(२) मा उल्लेख छ "उपदफा १ बमोजिम एक पक्षले करार उल्लंघन गरेकोमा निजको काम कारवाही वा आचारणबाट निजले सारभूत रूपमा करारको पालना नगरेको देखिए वा पक्षको आचरण वा काम कारवाहीबाट सारभूत रूपमा करार उल्लंघन भएको देखाइएमा अर्को पक्षलाई सुचारुमाई करार रद्द गर्न सक्ने छ भनेकोले उक्त संयुक्त सम्झौताको उल्लंघनले करारको वैधतामा प्रश्न उठ्न सक्छ अतः १४८ रोपनी जग्गाको भाडा सम्झौता जुनसुकै बेला भंग गर्न सक्छ ।**

मिति २०४१०३१२ तदनुसार ८ अक्टुबर १९९२ मा तारा गाउँ विकास समिति र संयुक्त लगानी साझेदार (Joint Venture Partner) विच भएको संयुक्त लगानी सम्झौता (Joint Venture Agreement) अनुसार "The main objective of the company is to establish and operate Super Deluxe Hotel cum Nepali Cultural and Tourism Development Centre" अर्थात "नेपाली सांस्कृति तथा पर्यटन विकास केन्द्रको रूपमा सुपर डिलक्स होटल निर्माण गर्ने कम्पनीको उद्देश्य रहेको छ" तर संयुक्त लगानी र पट्टा (Lease) सम्झौतामा सांस्कृतिक केन्द्रको वर्णन नगरेको र साथै सोको निर्माण समेत तात्विका समेत नभएको भएतापनि उक्त संयुक्त लगानी सम्झौताको माथी उल्लेखित उद्देश्य पुरा गर्न यस कम्पनीले मुख्य होटल भवन र भवन परिसर भित्र काठमाण्डौको प्राचिन कला/सांस्कृति प्रतिनिधित्व ३०० कोठा, पोखरी चोक, चैत्य चोक, विभिन्न रेस्टुण्डेन्टहरू, सभा कक्षहरू, भवन परिस्रमा बाइसे धारा दुइगो धारा सहितको कलात्मक पोखरीहरू, संस्कृति कार्यक्रमहरूको प्रदर्शनी तथा प्रस्तुतिको लागि प्रदर्शनी स्थल (Amphitheatre), नेपालको विभिन्न संस्कृति प्रदर्शन गर्ने संग्रहालय भवन (Museum) समेत तयार भएको अवस्थामा JVA र पट्टा सम्झौतामा भएको उद्देश्य पूर्ण रूपले परिपूर्ति भएको छ । यसका अतिरिक्त देशको दक्षिण भेगको हाथे गाउँ, मध्य पहाडि भेगको गोरखा र उत्तर खण्डको शेर्पा गाउँको कला एवं संस्कृति फल्किने ३२ कोठे सहायक Apartment भिलेज पेश पत्र योजनाको रूपमा माथी उल्लेखित मुख्य संरचना अन्तर्गतका ३०० कोठे भवन र सहायक संरचनाहरू निर्माण सम्पन्न गरी व्यवसायिक संचालन

पश्चात् निर्माण गर्ने योजना अर्न्तगत निर्माणको लागि आवश्यक विस्तृत डिजाइन समेत तयार भईसकेको जानकारी गराउन चाहन्छौ ।

कम्पनीको व्यवसायिक संचालन भन्दा पुर्वबाट शुरू भएको राजनीतिक द्वन्द्व चरम अवस्थामा पुगेको कारण पर्यटन व्यवसाय नकारात्मक रूपले प्रभावित हुन गई कम्पनीले अपेक्षाकृत व्यवसाय गर्न नसकेको हुनाले माथी उल्लेखित नेपालको विभिन्न भेगका संस्कृति फल्किने अतिरिक्त संरचनाहरू निर्माण गर्न केही समय हिलाई भएको हो । हालको समयमा कम्पनीको वित्तिय स्थितिमा सुधार आएकोले उक्त संरचनाहरू साथै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको प्रदर्शनी केन्द्र, तारागाउँ वजार (Taragaon Ethnic Market) लगायत अन्य कला संस्कृतिहरू फाल्कने संरचना सहितको एक उत्कृष्ट सांस्कृतिक पर्यटक गन्तव्य (Unique Tourist Destination) निर्माणको लागि विगत केहि वर्ष देखि डिजाइन समेत कम्पनीले तयार गरेतापनि ती परियोजनाहरू अगाडी बढाउन कानुनी प्रक्रिया पुरा गर्न चाहिने आवश्यक सहमतीको लागि तारा गाउँ विकास समितिसँग लिखित एवं मौखिक रूपमा जाग्भार अग्रह गर्दा समेत सहयोग प्राप्त गर्न नसकिएकोले ती नयाँ परियोजनाहरू निर्माण गर्न नसकिएको व्यहोरा अवगत गराउंदछौ । यस विषयमा तारा गाउँ विकास समितिले विभिन्न किसिमको आधारभिन कारण देखाई तथा आरोप लगाई विकास समितिले असहयोग गरी पट्टामा रहेका जग्गा फिर्ता लिने प्रयास निहित स्वाथं समूहको उदेश्य परिपूर्ति गर्ने कार्य विकास समितिबाट भईरहेको स्पष्ट हुन्छ ।

मिति २०४१।०२।०४ तदनुसार १९ मे १९९४ मा तारा गाउँ विकास समिति र यस तारागाउँ रिजेन्सी होटल्स लिमिटेड विच भएको पट्टा सम्झौताको Article 3(3.1) "The company shall have free access to the land and use the leased land for any purpose essential for implementing the hotel project." अर्थात "पट्टामा लिएको जग्गामा होटल सम्बन्धि कुनै पनि परियोजना निर्माण, तथा अन्य प्रयोजनको लागि कम्पनी स्वतन्त्र हुनेछ ।"

Article3(3.2) "The company may construct the building, or carry on any construction or development work on the leased land or develop it suitable to the hotel project or any use benefiting the Company as specified in the memorandum and articles of association of the company." अर्थात "कम्पनीले पट्टा जग्गामा भवन निर्माण वा कुनै प्रकारका निर्माण वा विकासको काम वा होटल परियोजनाको आवश्यकता अनुसार पट्टा जग्गामा विकासको काम गर्न सक्छ वा प्रबन्ध पत्र तथा नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसार कम्पनीलाई फाईदा हुने कुनै प्रकारको कार्यमा पट्टा जग्गाको प्रयोग गर्न सक्छ । " त्यसैले पट्टा सम्झौतामा यस कम्पनीले कुनै पनि कला संस्कृती फल्काउने परियोजना बनाउने सम्झौता गरेको छैन र आवश्यकता अनुसार कम्पनीले निर्माण गर्ने समय सिमा समेत नतोर्किए बाट दुवै पक्ष विच भएको पट्टा सम्झौताको विपरित यस कम्पनीले कुनै पनि कार्य गरेको छैन ।

१३. **१४८ रोपनी जग्गा उपयोग गरेर बापत हायात होटलले तारा गाउँ विकास समितिलाई वार्षिक कर सहित ३३ लाख रूपैयाँ भाडा बुझाईरहेको छ जबकी अहिले सरकारले न्यूनतम भाडा दरलाई आधार मान्ने हो भने त्यस जग्गाको प्रति रोपनी वार्षिक भाडा ४ लाख बुझाउनु पर्छ ।** कुनै पनि दुई पक्षिय करार गर्दा तत्कालीन कानून र परिस्थितीको आधारमा दुवै पक्षको पूर्ण सहमतिमा गरिन्छ र त्यसलाई दुवै पक्षले नचाहेसम्म भविष्यका हुनजान्ने हुन सकिँ परित्वले असर पर्दैन । आजदेखि करिब २६ वर्ष अगाडी बौद्ध, काठमाण्डौ स्थित तारा गाउँ विकास समितिको नाममा दर्ता रहेको जग्गाको तत्कालिन श्री ५ को सरकारले निर्णय गरे अनुसार करार ऐनको परिधि भित्र रहि तारा गाउँ विकास समिति र यस तारागाउँ रिजेन्सी होटल्स लिमिटेड विच मिति २०४१०२।०४ तदनुसार May 19, 1994 मा सम्पन्न भएका पत्र बहाल सम्झौता अनुसार यस कम्पनीले १४८ रोपनी जग्गा उपभोग गर्न वार्षिक रूपमा बहाल तिने व्यवस्था अनुसार नै प्रति वर्ष १० प्रतिशत वृद्धि हुने गरी यस वर्ष कम्पनीले कर सहित ३७ लाख भुक्तानी गर्दै आएको छ । यद्यपी उक्त जग्गामा यस कम्पनीले योजना गरे अनुसारका परिष्कारानाहरू अगाडी बढाउन तारा गाउँ विकास समितिले सहयोग नगरेको कारण अगाडी बढाउन सकिएको छैन ।

१४. **सराफ र श्रेष्ठ समूहले सबै भन्दा ठूलो बढमासी खरिद प्रक्रियामा गरेको छ जुन पारदर्शी छैन ।** यो कम्पनी सदैव कानूनको परिपालना गर्दै मुलुकलाई पर्यटनको विकास तथा सम्बर्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको र व्यवस्थापन पक्ष अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको चेतन कम्पनी होला हायातले गर्दै आएको सर्वोर्धिदेखि छ । अर्थात कम्पनीले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरू कानून सम्मत, पूर्ण पारदर्शिता भई सम्पादन भईरहेको कुरा कम्पनीमा रहेको लेखा अभिलेखहरूबाट स्वत सिद्ध हुन्छ । त्यसैले यस कम्पनीबाट हुने खरिद प्रक्रियाहरू सम्बन्धित कानूनको अधिनमा रहि गर्ने र सोको लेखापरिक्षण समेत वार्षिक रूपमा हुने गरेवाट पारदर्शीता र इमानदारीता स्वतः प्रष्ट हुन्छ ।

१५. **होटलले उठाउन नसकेको रकम ठूलो मात्रामा छ तर आसानीको हुने नाम उल्लेख छैन । उदाहरणको लागि आ.व. २०७०।०७। मा ११,४३,४३,४३,२४७ उठाउन नसकेको विवरण उल्लेख छ। यसबाट आसानी पनि नकल्की बडा गरेको आरोका हुन्छ ।**

आ.व. २०७०/०७। मा आसामीबाट प्राप्त गर्नु पर्ने १९,४३,४३,४३,२४७ कोटिको थियो जसमध्ये रु. ८,४६,४४,२४६ पुरानो क्यासिनो संचालक नेपाल रिक्रिएशन सेन्टर प्रा.लि. सँग लिनु पर्ने रहेको छ । नेपाल रिक्रिएशन सेन्टरलाई नेपाल सरकारले समेत कालोसूचीमा राखेको छ । हामीले लिनुपर्ने रकमको हाल नेपाल रिक्रिएशन सेन्टरसँग कानुनी प्रक्रियामा सम्मानित उच्च अदालतमा विचारधिन रहेकोछ । बाँकी रहेको ११,०६,८८,०११ व्यवसायको प्रकृति अनुसार नियमित रूपमा प्राप्त हुने आसामी बापत लिनुपर्ने रकम हो र नियमित रूपमा असुल पनि भइराखेकोछ । सो रकम विभिन्न आसामीबाट प्राप्त गर्नुपर्ने रकमको आसामीहरूको विवरण यस कम्पनीको बैशिकलेखमा दुरुस्त रहेको छ ।

१६. **हायात होटल पब्लिक कम्पनी भएकोले बोलपत्र आह्वान गरेर मात्र होटलमा आउने पाहुनालाई चढाउने गाडी लगायत सामानहरू खरिद विक्रि गर्नु पर्ने हो तर बोलपत्र विनै पाहुनाका लागि गाडी टोल्ट लगायतका सुविधा रोषधयाम सराफको होटर याक एण्ड यति, पत्रा ट्राभल मार्फत उपलब्ध गराउनु गरेको छ ।**

यस होटलले आफ्ना पाहुनाहरूका लियन र लैजानको लागि गाडी भाडामा लिनको लागि ग्राहकको सुविधा र आरक्षका अनुसारले उपचुम्बत सेवा सुविधा प्रदान गर्ने गरी होटललाई फाइदा हुने गरी नेपाल ट्राभल एजेन्सीसँग सुविधासम्पन्न सवारी साधन उपलब्ध गर्ने सम्झौता गरी यस होटलमा पाल्नुहुने पाहुनाहरूलाई स्तरिय सेवा उपलब्ध गराइएको छ । यस सम्बन्धमा कानून बमोजिम बासलातको लेखा सम्बन्धि टिप्पणीमा सम्बद्ध पक्षसंगको कारोवारमा खुलाइएको छ ।

१७. **हायात होटलले सरकारसँग मुद्रा लहनु पर्ने अवस्था आएमा त्यसका लागि अहिले देखि नै कानूनविदहरू बरि बहादुर कार्की, सुशिल पन्त, हरि फुयान, रमण श्रेष्ठ तथा कृष्ण प्रसाद सापकोटालाई बुक गरेको छ ।**

कम्पनीले आवश्यकता अनुसार कानुनी सल्लाह, प्रतिस्तरा तथा सुझाव समेतको लागि कानूनविदहरूसँग समन्वय गर्नु अधिकारको विषय भएको परिप्रेक्ष्यमा सरकारसँग मुद्रा लड्न कानूनविदहरू बुक गरेको भन्नु आधारहेन कुरा हो ।

१८. **तारा गाउँ रिजेन्सी होटलले सर्वसाधारणमा शेयर जारी गर्नु अघि हायात इन्टरनेशनल कर्पोरशन अमेरिकाका लागि भनेर ५ लाख किता (पाँच करोड रूपैया) साधारण शेयर छुट्टयाइएको थियो उसले किन्ना नमानेपछि सो शेयर खरिदबारे अन्य लगानीकर्तालाई आह्वान नै नगरी श्रेष्ठ तथा सराफ समूहले खरिद गरेको पाईयो ।**

JVA मा भएको व्यवस्था अनुसार ७५ करोडको पूँजी जिम्मा अर्न्तगत तारागाउँ विकास समितिले लगानी गर्न मञ्जूर गरेको १७ करोडि बराबरको पूँजी बाहेक बाँकी जम्मा पूँजीको व्यवस्था संयुक्त साझेदारहरूले आफै वा अरु लगानीकर्ता मार्फत पूँजीको लगानीमा पूर्णता हुनुनुने जिम्मेवारी भएको हुनाले हायातले त्यस बेला लिन असमर्थ ५ करोड बराबर शेयर तारागाउँ विकास समिति समेतको सहमतीमा पारित भएको कम्पनीको नियमावली/प्रबन्धपत्र बमोजिम सराफ/श्रेष्ठ परिवारले कब्जु गरेको हो । तारागाउँ विकास समितिले १७ करोड बाहेक शुरू देखी हालसम्म कुनै पनि समयमा थप लगानी गर्न सक्ने/लगानी गर्नु पर्ने अवसरहरूमा थप शेयर लिने विषयमा कुनै इच्छा व्यक्त नगरेको अवस्थामा कम्पनीको पूँजी संरचनालाई पूर्णता दिनु पर्ने बाध्यतात्मक अवस्थामा कसैलेपनि थप लगानी गरेको कुरालाई अत्याधिक वा अन्याय भन्न मिल्दैन ।

१९. **३० पौष २०४५ मा एकै पटक दोस्रो र तेस्रो साधारण सभा गरिएको र आ.व. २०४३/०४४ को वार्षिक प्रतिवेदन नै सभाबाट पारित नगरी एकैपटक २०४४/०४५ को प्रतिवेदन पेश गरेको देखिन्छ ।**